

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ЮРИЙ ГАГАРИН" – СЛИВЕН
тел./факс: 044/624537; GSM: 0877788935; E-mail: ou_gagarin@abv.bg

Утвърждавам!

Директор:.....

/Гая Ильева/

Програма

за предоставяне на равни възможности
и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи
учебна **2022-2023** година

Цели

- Гарантиране на равен достъп на всяко дете и ученик до качествено образование
- Гарантиране на достъп на всяко дете и ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от индивидуалните потребности
- Пълноценна социализация на децата и учениците от уязвими групи

Очаквани резултати

1. Намаляване влиянието на социалното неравенство върху ученето и участието на децата и учениците в дейността на училището
2. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училище, център за подкрепа за личностно развитие, дете/ученик, семейство, общност
3. Нетърпимост към дискриминиращи нагласи и поведение

„Приобщаващо образование - е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.”
(Закон за предучилищното и училищното образование, Допълнителни разпоредби §1., т.22)

Уязвими групи –

- 1) застрашени от социално маргинализиране, чието участие в социалните процеси е възпрепятствано (изключване, изтласкване на ръба на обществото);
- 2) изложени на пряка опасност от дискриминиране - непълнолетни бежанци; непридружени непълнолетни чужденци; деца с увреждания; деца, които се отглеждат от самотни родители; деца-сираци/полусираци; деца, жертви на насилие и др., при които са налице рискови фактори в средата, в която се отглеждат;
- 3) проблемни в образователно отношение (от семейства с нисък образователен статус)
(Обобщената формулировка е по „Годишен доклад на Института за модерна политика”, 2014 и други източници)

„Уязвима група – деца в риск по смисъла на Закона за закрила на детето, но също така деца, чиито родители са трудови мигранти, деца на родители в неравностойно положение и т.н.”
(формулировка на Държавната агенция за закрила на детето – ДАЗД, .10.2018)

Разработването на настоящата програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, съкр. Програма, е регламентирано от Закона за предучилищното и училищното образование (2015) и подзаконовите му актове. Програмата е в съответствие със Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030).

При изготвянето на Стратегическата рамка е взета предвид Националната стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020). Програмата е съобразена с Наредбата за приобщаващото образование (2017) и „Алгоритъм за взаимодействие между институциите в системата на предучилищното и училищното образование и дирекциите „Социално подпомагане” по отношение осигуряването на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците” (2019).

В Програмата са отразени идеите на Стратегията за развитие на ОУ „Юрий Гагарин” - Сливен (2020-2024) и стремежа на педагогическия екип за реализирането им.

При залагане на дейностите в Програмата е отчетено, че образователният процес се провежда в условия на отменена (от 01.04.2022г.) извънредна епидемична обстановка в Република България, свързана с разпространението на заболяването COVID-19.

Срокът на въведените протиепидемични мерки на територията на цялата страна се удължава съгласно заповеди на министъра на здравеопазването за ограничаване разпространението на заболяването COVID-19.

Според училищната комисия за актуализиране на настоящата програма, промените в нивата на заболяемост и спазването на съответните протиепидемични мерки е възможно да доведат до затруднения при нейното изпълнение.

№	Дейности	Срок	Отговорник
1	Провеждане на информационна кампания сред родителите на 5 и 6-годишни деца, които ще се обучават в групи за задължително предучилищно образование (ГЗПО) - разясняване на ползите от образованието	втори срок на предходната учебна година – септември 2022	учители – ГЗПО, НЕ, ПЕ; екип за обхват
2	Провеждане на срещи с родителите на деца от групите за задължително предучилищно образование, които ще се обучават в I клас	втори срок на предходната учебна година - септември 2022	учители – ГЗПО, НЕ; екип за обхват
3	Определяне на координатор за организиране на общата и допълнителната подкрепа на децата и учениците	септември 2022	Директор на училището
4	Създаване на подходяща организация за обхващане на деца/ученици при преход от присъствено обучение към обучение от разстояние в електронна среда в условия на прилагане на противоепидемични мерки	съобразно заповеди на министъра на здравеопазването	ръководство на училището
5	Консултиране на родителите - повишаване на отговорността за образованието на децата им	през цялата учебна година	групови и класни ръководители; педагогически съветник; психолог
Дейности по обща подкрепа за личностно развитие (насочени са към всички деца и ученици в училището)			
1	Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти (психолог, педагогически съветник, логопед и др.)		
	1.1.Обсъждане на дейности за обща подкрепа – обмен на информация и добри практики за подобряване на работата с децата и учениците	през цялата учебна година	учители – ГЗПО, НЕ, ПЕ, ГЦОУД
	1.2.Провеждане на регулярни срещи за: 1.2.1.преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на децата/учениците 1.2.2.определяне на конкретни дейности от общата подкрепа за отделни деца/ученици за: – превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение – превенция на обучителни затруднения	по взаимна договорка	групови и класни ръководители; психолог; педагогически съветник
	1.3. Актуализиране на Регистъра за наличие на рискови фактори в средата/ситуацията на децата и учениците (след провеждане на проучване) УКПППУ +	ноември 2022; март 2023	педагогически съветник; групови и класни ръководители
2	Допълнително обучение по учебни предмети		
	2.1.Включване на ученици (I - IV кл) в групи за целодневна организация на учебния ден в училище – дейности по самоподготовка; организиран отпих и физическа активност; занимания по интереси	септември 2022	класни ръководители и учители на ГЦОУД
	2.2.Включване на ученици в групи за допълнително обучение по отделен учебен предмет	учебни часове извън училищния учебен план	класни ръководители; учители по

	с акцент върху обучението по български език	и в неучебно време (ваканции)	общообразователни предмети; координатор ОДП
	2.3.Включване на ученици в допълнителна лятна работа	юни 2023	класни ръководители - НЕ
3	Допълнително консултиране по учебни предмети		
	3.1.провеждане на консултации с ученици по утвърден график	извън редовните учебни часове	класни ръководители; учители по общообразователни предмети
	3.2.провеждане на консултации с ученици извън утвърдения график		
4	Кариерно ориентиране на учениците		
	4.1.Информирание, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване прехода на учениците от VII клас между отделните степени на училищното образование: - - индивидуална работа - - групова работа	октомври 2022 август 2023	класни ръководители; педагогически съветник; психолог; образователни медиатори
	4.2.Взаимодействие с кариерни консултанти от ЦПЛР-ЦКО	по взаимна договорка	комисия за професионално ориентиране
	4.3.Ранно кариерно ориентиране на учениците I-VI клас – запознаване с различни професии и създаване на интерес към тях; осъзнаване на възможностите	по тематичните разпределения на учителите	учители – НЕ, ПЕ; учители на ГЦОУД - IV кл
5	Занимания по интереси		
	5.1.Дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в различни области - - Съвместни инициативи с Куклен театър, Художествена галерия, Регионална библиотека, ЦПЛР-Детски комплекс, Младежки дом – обогатяване на знанията и подобряване на уменията за общуване на децата и учениците извън училище	по взаимна договорка през цялата учебна година	групови и класни ръководители; учители на ГЦОУД
	5.2.Участия и изяви на децата и учениците в дейности по проекти и програми на различни равнища – общинско, областно, национално	октомври 2022 – юни 2023	учители – НЕ, ПЕ, ГЦОУД
	5.3.Включване на учениците в групи за организирани занимания по интереси, приоритетно в СТЕМ направления – клубове, секции и др.	октомври 2022	ръководители на организационни педагогически форми
	5.4.Включване на учениците в летни ваканционни дейности	юни - юли 2023	дежурни учители
6	Библиотечно-информационно обслужване		
	6.1.Осигуряване на свободен достъп на учениците до информация от различни източници в библиотечния фонд и глобалната мрежа	през цялата учебна година	библиотекар; групови и класни ръководители

	6.2. Работа с деца и ученици в училищната библиотека – изграждане на навици за четене и опазване на книгите и компетентности за търсене и ползване на информация	през цялата учебна година	библиотекар; групови и класни ръководители
7	Грижа за здравето		
	7.1. Създаване на условия за достъп на децата и учениците до медицинско обслужване – поддържане на здравен кабинет	през цялата учебна година	ръководство на училището; медицински специалист
	7.2. Организиране на образователни сесии, свързани със здравното образование	по взаимна договорка	консултанти от др. институции
	7.3. Включване на ученици в училищни отбори/екипи по БДП и първа помощ	втори срок на учебната година	учители
	7.4. Работа по схеми „Училищен плод” и „Училищно мляко” - осигуряване на децата и учениците с плодове, зеленчуци, мляко и млечни продукти; усвояване на правила за здравословно хранене и изграждане на трайни хранителни навици	октомври 2022 – юни 2023	ръководство на училището; групови и класни ръководители - НЕ
8	Поощряване с морални и материални награди		
	8.1. Подкрепа на съвместни изяви на деца и ученици от различни етнически общности на общинско, областно и национално равнище – състезания, конкурси (УКПППУ +)	през цялата учебна година	групови и класни ръководители; учители на ГЦОУД
	8.2. Стимулиране на постиженията в образователната дейност, в заниманията по интереси и приноса към развитието на училищната общност (популяризиране на успешни изяви в извънкласни и извънучилищни дейности на различни равнища – ритуал по награждаване, оповестяване в сайта на училището и др.) (УКПППУ +)	след изявите или в края на учебната година	Ръководство на училището; председатели на постоянни училищни комисии
9	Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение		
	9.1. Дейности за превенция на тормоза и насилието - - изготвяне на правила за поведение съвместно с децата/учениците (в групата/паралелката) - - разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование (час на класа, занимания по интереси) - - партньорство с родителите (насърчане на участието им в училищния живот) - - развитие на компетентностите на всички членове на училищната общност, в т.ч. запознаване с различни форми на насилие и техники за преодоляването им	съобразно Плана за превенция и интервенция на насилието и тормоза	групови и класни ръководители; учители на ГЦОУД; Координационен съвет
	9.2. групов работа с ученици по Превантивна програма на МКБППМН (реализиране на инициативи, свързани с превенция на рисковете сред подрастващите)	февруари -юни 2023	класни ръководители; педагогически съветник
	9.3. Включване на отделни ученици в дейности за въздействие върху вътрешната мотивация и	при констатиране на проблемно	класни ръководители;

	преодоляване на проблемното поведение, в т.ч. при процедура за налагане на санкция	поведение и неприемливи поведенчески прояви	координатор ОДП
10	Дейности за превенция на обучителните затруднения		
	10.1.Наблюдение на развитието на отделни деца/ученици, които срещат затруднения в обучението	през цялата учебна година	групови и класни ръководители; учители
	10.2.Извършване оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5- и 6-годишна възраст	при индикации	педагогически специалисти
	10.3.Включване на ученици в дейности за превенция (виж т.2/стр.3 и т.3/стр.4 – тук) и проследяване на индивидуалния напредък	октомври 2022 – юни 2023	учители
	10.4.Определяне на деца/ученици, на които е необходимо да се извърши оценка на индивидуалните потребности (за осигуряване на допълнителна подкрепа)	след 3 месеца от началото на предоставянето на обща подкрепа	класни ръководители; координатор ОДП
11	Логопедична работа		
	Превенция на комуникативни нарушения и обучителни трудности при деца и ученици	през цялата учебна година	класни ръководители; логопед; координатор ОДП
Дейности по допълнителна подкрепа за личностно развитие (след извършване на оценка на индивидуалните потребности и съгласно плана за подкрепа на детето/ученика)			
1	Работа с дете и ученик по конкретен случай		
	Подкрепа за самостоятелно и назависимо функциониране на детето/ученика, развитие на силните му страни, разрешаване на проблеми в поведението и предотвратяване отпадането от училище (за деца/ученици в риск, а в някои случаи деца/ученици със СОП)	съгласно плана за подкрепа	ЕПЛР
2	Психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания		
	Подпомагане на децата и учениците със затруднения за постигане на оптимално ниво на самостоятелност	съгласно плана за подкрепа	ЕПЛР
3	Осигуряване на достъпна архитектурна и физическа подкрепяща среда, технически средства, дидактически материали, методики и специалисти		
	Предоставяне на условия за равен достъп до образование на децата и учениците – архитектурна и физическа достъпност, които в най-голяма степен да отговарят на потребностите на децата/учениците	през цялата учебна година	Ръководство на училището; ЕПЛР
4	Ресурсно подпомагане		
	Работа на ресурсен учител с децата/учениците със СОП (в зависимост от индивидуалните потребности)	часове за ресурсно подпомагане по планове за подкрепа	Ресурсен учител; координатор ОДП
Други дейности			
1.	Създаване на навици у децата и учениците за	през цялата	групови и класни

опазване и подобряване на училищната среда – включване при естетизирането на учебните стаи	учебна година	ръководители
--	---------------	--------------

Забележки:

1. В текста са използвани следните съкращения:
 - ГЗПО = група за задължително предучилищно образование
 - ГЦОУД = група за целодневна организация на учебния ден
 - ЕПЛР = екип за подкрепа за личностно развитие
 - Координатор ОДП = координатор обща и допълнителна подкрепа
 - НЕ = начален етап
 - ПЕ = прогимназиален етап
 - СОП = специални образователни потребности
 - ЦПЛР-ЦКО = Център за подкрепа за личностно развитие-Център за кариерно ориентиране
2. Програмата е отворена за промени и допълнения през учебната година.

Училищна комисия за актуализиране на програмата:

Магдалена Ганева – педагогически съветник
Соня Кирова – учител начален етап
Добринка Иванова – учител прогимназиален етап
Пепа Енева – учител подготвителна група

Настоящата програма е приета с решение на Педагогическия съвет – Протокол №14/01.09.2022г. с участие на представител от Обществения съвет и утвърдена със Заповед №РД-06-865/09.09.2022г. на директора на училището.